

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Херсонський навчально-науковий інститут

Кафедра економіки

О7840

ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник директора з
навчальної роботи

к.т.н., проф. Дудченко О.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

**«ГРОШІ ТА КРЕДИТ»
«MONEY AND CREDIT»**

рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
тип дисципліни	<i>відбіркова</i>
мова викладання	<i>українська</i>

Херсон - 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Гроші та кредит» є однією із складових комплексної підготовки фахівців першого бакалаврського рівня вищої освіти галузі знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності – 051 «Економіка», освітньо-професійної програми – «Економіка підприємства».

«15» листопада 2023 року 22 с.

Розробник: Година О.В. – старший викладач кафедри економіки.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Гроші та кредит» розглянуто на засіданні кафедри економіки

Протокол № 4 від «15» листопада 2023 р

Завідувач кафедри

 А.В. Руснак

Робоча програма навчальної дисципліни «Гроші та кредит» затверджена методичною радою ХННІ НУК.

Протокол № 4 від «16» листопада 2023 р.

Голова МР ХННІ НУК

 О.М. Дудченко

© ХННІ НУК, 2023 рік

© Година О.В., 2023 рік

Зміст

Вступ.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	6
3. Передумови для вивчення дисципліни.....	6
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	13
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	14
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	17
9. Засоби навчання.....	17
10. Рекомендовані джерела інформації.....	18
Додаток.....	20

ВСТУП

Анотація

Розвиток в Україні ринкових відносин зумовив перебудову кредитно-грошових відносин. Це стосується насамперед розвитку грошової системи і грошового обігу, кредитної та валютної систем.

Наукове розуміння проблем грошей, грошового обігу, кредитних відносин є необхідною складовою становлення професійних економічних знань студентів. Тому важливе місце в підготовці висококваліфікованих бакалаврів відводиться навчальній дисципліні «Гроші та кредит».

Робоча програма навчальної дисципліни «Гроші та кредит» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Вивчення дисципліни базується на компетенціях, отриманих внаслідок опанування таких дисциплін, як «Вища математика», «Інформатика», «Теорія ймовірності і математична статистика», «Мікроекономіка», «Політична економія», «Регіональна економіка».

Знання та практичні навички, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Гроші та кредит», можуть бути також успішно використані у подальшій навчальній та професійній діяльності.

Ключові слова: гроші, функції грошей, грошовий ринок, інфляція, грошові реформи, валюта, кредит, банк.

Annotation

The development of market relations in Ukraine has led to the restructuring of the money and fiscal relationship. It applies primarily to the development of the monetary system and money circulation, credit and currency systems.

The scientific insight on money, its circulation, credit relations is a necessary component of professional economic knowledge. Therefore, the primary place in the training of highly qualified bachelors is given to the discipline «Money and Credit».

The Bachelor's degree program of the discipline «Money and Credit» is made according to the educational and professional training program. The study is based on the competencies acquired as a result of mastering «Higher Mathematics», «Computer Science», «Theory of Probability and Mathematical Statistics», «Microeconomics», «Political Economy», «Regional Economics».

The knowledge and practical skills acquired during the study of the academic discipline «Money and credit» can also be successfully used in further educational and professional activities.

Key words: money, functions of money, money market, inflation, monetary reforms, currency, credit, bank

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова	
Модулів – 2		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Електронна адреса на сайті ХННІ НУК: http://www.kb.nuos.edu.ua/Licensing%20and%20accreditation%20specialties/business-economics-b.html	Спеціальність 051 «Економіка» Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»	Семестри	
		4-й	4-й
		Лекції, год.	
		30 год.	4 год.
		Практичні роботи, год.	
		30 год.	4 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання - немає	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота, год.	
Загальна кількість годин – 150		90 год.	142 год.
		Індивідуальне завдання, год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 4-й- семестр - 4 самостійної роботи студента: 4-й- семестр - 6		-	-
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована (письмовий контроль, тестовий контроль)	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета – формування у студентів системи спеціальних знань з теорії грошей та кредиту, а також наукового розуміння сучасної системи грошово-кредитних відносин і закономірностей функціонування грошового ринку.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;
- здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення даної дисципліни є дисципліни: «Політична економія» та «Мікроекономіка».

4. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Гроші і кредит» студент повинен:

- знати сутність, походження і функції грошей;
- вміти аналізувати структуру грошової маси;
- розуміти організаційно-економічний механізм функціонування грошового ринку;
- знати основні причини виникнення та соціально-економічні наслідки інфляції;
- знати принципи, функції та види кредиту;
- мати навички дослідження інституційної структури грошово-кредитного ринку України;
- знати основні напрями діяльності банків та небанківських фінансово-кредитних інститутів у сфері грошово-кредитного обслуговування економічних суб'єктів;
- знати основні інструменти грошово-кредитного регулювання та вміти оцінювати їхній вплив на перебіг макроекономічних процесів;
- вміти аналізувати основні засади грошово-кредитної політики.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Гроші і грошовий ринок

Тема 1. Сутність і функції грошей. Походження грошей. Сутність грошей. Форми грошей та їх еволюція. Вартість грошей. Функції грошей. Якісні властивості грошей.

Джерела інформації: [1, с. 15-23].

Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки. Сутність грошового обороту як процесу руху грошей. Модель сукупного грошового обороту. Структура грошового обороту. Маса грошей, що обслуговує грошовий оборот: поняття, склад та фактори, що визначають зміну. Швидкість обігу грошей: поняття, фактори, що визначають швидкість обігу. Закон кількості грошей, необхідних для обороту, його сутність, вимоги та наслідки порушення вимог. Механізм зміни маси грошей в обороті. Грошово-кредитний мультиплікатор, його механізм, показники мультиплікатора та чинники впливу на його рівень.

Джерела інформації: [2, с. 38-54]; [12, с. 154-169].

Тема 3. Грошовий ринок. Сутність грошового ринку. Інституційна модель грошового ринку. Структура грошового ринку. Попит на гроші. Графічна модель грошового ринку. Заощадження та інвестиції в механізмі грошового ринку.

Джерела інформації: [2, с. 87-96].

Тема 4. Грошові системи. Сутність грошової системи, її призначення та місце в економічній системі країни. Основні типи грошових систем, їх еволюція. Створення і розвиток грошової системи України. Державне регулювання грошового обороту як головне призначення грошової системи. Методи регулювання — методи прямого впливу і методи опосередкованого впливу. Емісійний дохід і монетизація бюджетного дефіциту. Грошово-кредитна політика центрального банку — сутність, типи, стратегічні цілі, проміжні та тактичні завдання. Інструменти грошово-кредитного регулювання. Проблема монетизації ВВП в Україні.

Джерела інформації: [3, с. 41-59]; [14, с. 69-121].

Тема 5. Інфляція та грошові реформи. Сутність, форми прояву та

закономірності розвитку інфляції. Причини інфляції. Інфляція попиту та інфляція витрат. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Вплив інфляції на інвестиції та розвиток виробництва. Інфляція та економічний цикл. Державне регулювання інфляції. Антиінфляційна політика. Особливості інфляції в Україні в перехідний період. Сутність грошових реформ. Види грошових реформ та способи їх класифікації.

Джерела інформації: [5, с. 114-128].

Тема 6. Валютний ринок і валютні системи. Сутність валюти, призначення та сфера використання. Валютний ринок: сутність, об'єкти та суб'єкти, ціна, інфраструктура. Валютний курс: сутність, основи формування та чинники впливу. Валютні системи та валютна політика. Платіжний баланс та золотовалютні резерви. Світова та міжнародні валютні системи. Міжнародні ринки грошей та капіталів: сутність, призначення, інструменти.

Джерела інформації: [5, с. 149-163]; [15, с. 69-78].

Тема 7. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм. Загальні основи теорії грошей. Товарна теорія грошей. Класична кількісна теорія грошей: вклад І. Фішера в розвиток кількісної теорії грошей. Кон'юктурний теорія цінності грошей М.І.Туган-Барановського. Кембриджська версія. Внесок Дж. М. Кейнса у розвиток теорії грошей. Сучасний монетаризм та внесок М. Фрідмана у його формування Сучасний кейнсіансько-неокласичний синтез. Грошово-кредитна політика України у світлі грошових теорій.

Джерела інформації: [6, с. 248-263]; [15, с. 110-125].

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Банківництво і кредит у ринковій економіці

Тема 8. Кредит у ринковій економіці. Сутність та структура кредиту: позичена цінність, кредитори, позичальники. Загальні передумови та економічні чинники необхідності кредиту. Функції кредиту. Стадії та закономірності руху кредиту: стадії руху кредиту, закономірності руху кредиту. Принципи кредитування. Характеристика основних видів кредиту. Економічні межі кредиту. Сутність та вимірники процента. Теорія вибору портфеля активів. Ризикова та строкова структура процентних ставок. Способи нарахування процентів: прості процентні ставки, складні процентні ставки, звичайні проценти, точні проценти, разові нарахування процентів, каскадні процентні ставки. Функція та роль процента. Роль кредиту в розвитку економіки. Розвиток кредитних відносин в Україні.

Джерела інформації: [6, с. 429-451]; [16, с. 59-74].

Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку. Сутність, призначення та види фінансового посередництва. Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва. Сутність та функції банків. Банківська система. Небанківські фінансово-кредитні установи. Схожість та відмінність їх діяльності і діяльності банків. Види та характеристика основних видів небанківських фінансово-кредитних установ: страхових компаній, пенсійних фондів, інвестиційних фондів та ін.

Джерела інформації: [7, с. 54-89]; [16, с. 88-102].

Тема 10. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління. Призначення, статус та основи організації центрального банку. Операції центрального банку. Характеристика емісійної операції, операцій банку банків, банківського регулювання та нагляду фінансового агента уряду, провідника 13 монетарної політики. Походження та розвиток центральних банків. Чинники, що зумовили появу центральних банків. Особливості розвитку центральних банків Англії, США. Створення Європейської системи центральних банків. Становлення центрального банку в Україні. Його структура.

Джерела інформації: [9, с. 112-129]; [17, с. 22-46].

Тема 11. Теоретичні засади діяльності комерційних банків. Поняття банку, призначення, класифікація та види банків. Походження та розвиток банків. Роль банків у сучасних ринкових економіках. Основи організації та специфіка діяльності банків. Порядок створення банку, його реєстрація та ліцензування діяльності. Організаційні структури та функціональні особливості окремих видів банків. Пасивні операції банків. Формування власного капіталу банку. Активні операції банків. Банківські послуги. Стабільність банків і механізм її забезпечення. Особливості становлення і розвитку банків в Україні.

Джерела інформації: [10, с. 429-498].

Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною. Міжнародний валютний фонд. Організація та функціональне призначення МВФ. Напрямки співпраці МВФ з країнами колишнього СРСР, у тому числі з Україною. Група Світового банку. Основи організації, структура та призначення Світового банку. Форми співпраці структур Світового банку з Україною. Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інституції. Створення та призначення Чорноморського банку торгівлі та розвитку. Європейський банк реконструкції та розвитку.

Джерела інформації: [11, с. 311-357]; [19, с. 59-78].

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 2

Розподіл навчального часу за модулями

Назва змістових модулів і тем дисципліни	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		Лекції	Практична робота	Самостійна робота		Лекції	Практична робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Гроші і грошовий ринок								
Тема 1. Сутність і функції грошей	12	2	2	8	14	2	2	12
Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки	12	2	2	8	12			12
Тема 3. Грошовий ринок. Сутність грошового ринку	12	2	2	8	12			12
Тема 4. Грошові системи	12	2	2	8	14			12
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	12	2	2	8	12			12
Тема 6. Валютний ринок і валютні системи	12	2	2	8	12			12
Тема 7. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм	18	4	4	10	14			14
Разом за модулем 1	90	16	16	58	90	2	2	86
Модуль 2.								
Змістовий модуль 2. Банківництво і кредит у ринковій економіці								
Тема 8. Кредит у ринковій економіці. Сутність та структура кредиту: позичена цінність, кредитори, позичальники	10	2	2	6	12	2	2	12
Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку	14	4	4	6	12			10
Тема 10. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління	12	2	2	8	12			12
Тема 11. Теоретичні засади діяльності комерційних банків	14	4	4	6	12			10
Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	10	2	2	6	12			12
Разом за модулем 2	60	14	14	32	60	2	2	56
Всього	150	30	30	90	150	4	4	142

Примітка. Для студентів заочної форми навчання викладаються оглядові лекції за темами змістових модулів в обсягах відповідно до таблиці.

5.2. Теми практичних занять

Теми практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання наведені в табл. 3.

Таблиця 3

Тематика практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Тема 1. Сутність і функції грошей	2	2
Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки	2	
Тема 3. Грошовий ринок. Сутність грошового ринку	2	
Тема 4. Грошові системи	2	
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	2	
Тема 6. Валютний ринок і валютні системи	2	
Тема 7. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм	4	
Тема 8. Кредит у ринковій економіці. Сутність та структура кредиту: позичена цінність, кредитори, позичальники	2	2
Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку	4	
Тема 10. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління	2	
Тема 11. Теоретичні засади діяльності комерційних банків	4	
Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	2	
Разом	30	4

5.3 Самостійна робота та індивідуальні завдання

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання наведені в табл. 4.

Таблиця 4

Тематика самостійної роботи та індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Функції грошей. Якісні властивості грошей	1	6
2	Грошово-кредитний мультиплікатор, його механізм, показники мультиплікатора та чинники впливу на його рівень	2	4
3	Графічна модель грошового ринку. Заощадження та інвестиції в механізмі грошового ринку	1	6
4	Інструменти грошово-кредитного регулювання. Проблема монетизації ВВП в Україні	1	4
5	Особливості інфляції в Україні в перехідний період. Сутність грошових реформ. Види грошових реформ та способи їх класифікації	2	6
6	Світова та міжнародні валютні системи. Міжнародні ринки грошей та капіталів: сутність, призначення, інструменти	1	6
7	Сучасний кейнсіансько-неокласичний синтез. Грошово-кредитна політика України у світлі грошових теорій	1	6
8	Функція та роль процента. Роль кредиту в розвитку економіки. Розвиток кредитних відносин в Україні	1	4
9	Види та характеристика основних видів небанківських фінансово-кредитних установ: страхових компаній, пенсійних фондів, інвестиційних фондів	2	6
10	Створення Європейської системи центральних банків. Становлення центрального банку в Україні. Його структура	1	4
11	Стабільність банків і механізм її забезпечення. Особливості становлення і розвитку банків в Україні	1	6
12	Створення та призначення Чорноморського банку торгівлі та розвитку. Європейський банк реконструкції та розвитку	1	5
Разом		15	63

5.4 Розподіл годин самостійної роботи

Розподіл годин самостійної роботи наведено в табл. 5.

Таблиця 5

Розподіл годин самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Підготовка до лекцій	15	4
2	Підготовка до практичних робіт	15	30
3	Підготовка до поточного модульного контролю (2х)	30	-
4	Виконання контрольної роботи	-	30
5	Самостійне вивчення тем, що не входять до лекційного курсу	15	63
6	Підготовка до заліку	15	15
Разом		90	142

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

В якості методів навчання для всіх видів занять використовується:

- робота з літературою, як опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної освіти;
- пояснення, як словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення.

Для лекційних занять застосовується:

- лекція, як усний виклад навчального матеріалу, що характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;
- ілюстрування, як показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх символічному зображенні за допомогою плакатів, карт, портретів, фотографій, схем, репродукцій, звукозаписів тощо;
- відеометод, як використання відеоматеріалів для активізації наочно чуттєвого сприймання, що забезпечує більш легке і міцне засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості.

Для практичних занять застосовується:

- практична робота, як метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків.

Засобами оцінювання та методами демонстрації результатів вивчення дисципліни є:

- усні відповіді;
- виконання практичних завдань;
- модульні контрольні роботи у формі відповідей на тестові запитання, есе (контрольна робота);
- залік.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки отримані студентами впродовж поточного контролю. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти та набутих ними практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється:

- на кожному семінарському та практичному занятті;
- на модульних контрольних роботах, які проводяться після завершення кожного змістовного модуля. Модульні контрольні роботи складаються з захисту самостійного індивідуального науково-дослідного завдання (есе, контрольна робота) та відповідей на тестові запитання.

Сума балів за модульну контрольну роботу є складовою оцінки за результатами поточного контролю. Максимальна оцінка за результатами поточного контролю - 100 балів. Зарахування кредитів навчального курсу можливе тільки після досягнення результатів, запланованих цією програмою.

7.1. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Критерії оцінювання практичних робіт

Таблиця 6

Бал	Критерії оцінювання
2,5	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип завдання і раціонально розв'язує його. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам
	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип завдання та раціонально розв'язує

2	його. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам
1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Виконує завдання, використовуючи алгоритм. Складений звіт містить неточності та помилки у висновках
0	Студент не розв'язує задачі

**Критерії оцінювання поточного модульного контролю знань
у формі тестування**

Таблиця 7

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	15	13,5	12	10,5	9,0	7,5	6,0	4,5	3,0	1,5

Критерії оцінювання контрольної роботи (для заочної форми)

Таблиця 8

Бал	Критерії оцінювання
30	Робота виконана у встановлений термін. Матеріал викладено у достатньому обсязі, аргументовано і у правильній послідовності. Використані не тільки рекомендовані джерела інформації, а й новітні, самостійно знайдені у періодичних виданнях та в інтернет-ресурсах. Правильно сформульовані узагальнюючі висновки. Робота достатньо ілюстрована, оформлена акуратно, з дотриманням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи студент вільно орієнтується в матеріалах
20	Робота виконана у встановлений термін. Матеріал викладено у достатньому обсязі, логічно. Використані рекомендовані джерела інформації. Правильно сформульовані узагальнюючі висновки. Робота оформлена акуратно, з дотриманням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи студент орієнтується в матеріалах, у відповідях є неточності
10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Матеріал викладено у правильній послідовності, але недостатньо повно. Недостатньо використані рекомендовані джерела інформації. Висновки сформульовані формально або не зв'язані з матеріалами роботи. В оформленні роботи є порушення вимог до технічної документації. Під час захисту роботи студент в цілому орієнтується в матеріалах, у відповідях є помилки та неточності

5	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Матеріал викладено безсистемно, висновки сформульовані формально або відсутні. Робота оформлена неохайно, з порушенням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи студент слабо орієнтується в матеріалах, у відповідях є помилки
0	Роботу не виконано

Узагальнюючі результати поточного контролю знань

Таблиця 9

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Виконання практичних робіт	12 роб. × 2,5 бали = 30 балів	12 роб. × 2,5 бали = 30 балів
Поточний модульний контроль	2 МКР × 15 балів = 30 балів	-
Виконання контрольних робіт	-	1 роб. × 30 балів = 30 балів
Всього	60	60

Критерії оцінювання заліку

Таблиця 10

Бал	Критерії оцінювання
40	Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно й аргументовано його висвітлює, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань; вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки
30	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його висвітлює, розкриває зміст теоретичних запитань, послуговується науковою термінологією. Проте виклад окремих питань недостатньо змістовний та аргументований, допущені окремі несуттєві неточності та незначні помилки
20	Студент загалом володіє навчальним матеріалом, висвітлює його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації. Допускає окремі суттєві неточності та помилки
10	Студент володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі, висвітлює його фрагментарно, без обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускає суттєві неточності
0	Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Таблиця 11

№ змістового модуля і теми	Денна форма		Заочна форма		
	вид роботи	кількість балів	вид роботи	кількість балів	
ЗМ 1	T1	Практична робота № 1	2,5	Практична робота № 1	2,5
	T2	Практична робота № 2	2,5	Практична робота № 2	2,5
	T3	Практична робота № 3	2,5	Практична робота № 3	2,5
	T4	Практична робота № 4	2,5	Практична робота № 4	2,5
	T5	Практична робота № 5	2,5	Практична робота № 5	2,5
	T6	Практична робота № 6	2,5	Практична робота № 6	2,5
	T7	Практична робота № 7	2,5	Практична робота № 7	2,5
ПМК	Тест № 1	15			
ЗМ 2	T8	Практична робота № 8	2,5	Практична робота № 8	2,5
	T9	Практична робота № 9	2,5	Практична робота № 9	2,5
	T10	Практична робота № 10	2,5	Практична робота № 10	2,5
	T11	Практична робота № 11	2,5	Практична робота № 11	2,5
	T12	Практична робота № 12	2,5	Практична робота № 12	2,5
	T1-T12	-	-	Контрольна робота	30
ПМК	Тест № 2	15	-	-	
Разом поточна кількість балів		60		60	
Підсумковий контроль	Залік	40	Залік	40	
Сума		100		100	

9. Засоби навчання

Технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, персональні комп'ютери з підключенням до мережі Інтернет.

При проведенні занять за дистанційною формою навчання (у період карантину) використовуються дистанційні платформи й інформаційно-комунікаційні технологій (Moodle, Google Classroom, DingTalk, ZOOM Cloud

Meetings, Skype, Viber, WeChat, Telegram, соціальні мережі тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Аранчій В. І. Гроші і кредит: навчальний посібник. К.: Ліра-К, 2015. – 364 с.
2. Бандурка О. М., Глущенко В.В., Глущенко А.С. Гроші та кредит: навчальний посібник Львів: Магнолія, 2015. 368 с.
3. Вовчак О. Д., Бучко І. Є., Костак З.Р. Гроші та кредит: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2012. - 424 с.
4. Вовченко О.С. Теоретичні аспекти визначення сутності сучасного банку. Економіка та держава. 2015. № 4. С. 85-87.
5. Гроші та кредит: підруч./ [Лютій І. О., Версаль Н. І., Любкіна О. В. та ін.]. - К.: Київський університет, 2010. - 559 с.
6. Гроші і кредит: Підручник / О.М. Колодізев, В.Ф. Колесніченко. — К. : Знання, 2010. — 615 с.
7. Гроші та кредит (практикум): Навч. посібник / І. П. Булеєв, С. Т. Пілецька, Т. Ю. Коритько, А. В. Гавріков. – К: Центр учбової літератури, 2007. – 120с.
8. Коваленко В.В. Грошово-кредитна політика та її вплив на подолання структурних дисбалансів економіки України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. № 12. С. 445–449.
9. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч. посіб./ [За заг.ред. Боришкевич О.В., Віднійчук-Вірван Л. А.] - Львів: Магнолія , 2010.- 214 с.
10. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: підручн. - Вид. 2-ге, перероб. і допов. - К.: ЦУЛ, 2007. - 632 с
11. Щетинін А.І. Гроші та кредит: підручник. Вид. 4-те, перероблене та доповнене. К.: Центр учбової літератури, 2010. – 440 с.

Допоміжна література

12. Круш П.В., Клименко О.В. Інфляція: суть, форми та її оцінка: навч.посіб. К.: Центр учбової літератури, 2014. 288 с.
13. Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика : навч. посібник / В.Д. Лагутін. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2000. – 215 с.
14. Макаренко М. І. Ефективність грошово-кредитного регулювання макроекономічної динаміки : монографія / М.І. Макаренко, К.М. Жулінська. – Суми : ТОВ.«Друкарський дім «Папірус», 2013. – 204 с.

15. Морозов А. Еволюція та сучасний стан грошового обігу в Україні та світі / А. Морозов // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2012. – № 132. – С.60 – 63. 2б.

16. Пурій Г. М. Організаційно-правові засади банківської діяльності на фінансовому ринку України / Г. М. Пурій // Всеукраїнський науково-виробничий журнал : Інноваційна економіка. – № 7. – 2011. – С. 241 – 254.

17. Сисоєва К. Ф. Гроші і кредит: в схемах та таблицях: навч. посіб. К.: Ліра - К, 2015. 245 с. 9. Туган-Барановський М.І. Паперові гроші та метал: Дане видання присвячене 100-річчю КНЕУ. Київ: КНЕУ, 2014. 197 с.

18. Савлук М.І., Мороз А.М., Лазепко І.М. та ін. Гроші та кредит: підручник; за наук. ред. М.І. Савлука. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2011. – 589 с

19. Черкашина К.Ф., Сисоєва Л.Ю. Гроші і кредит: в схемах та таблицях: навчальний посібник. Київ.: ЦП «КОМПРИНТ», 2014. 214 с

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://www.zakon1.rada.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України <http://mssp.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби зайнятості <http://dcz.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики <http://ukrstat.gov.ua>
6. Офіційний сайт Національної тристоронньої соціально-економічної ради <http://ntser.gov.ua/ua/home.html>
7. Офіційний веб-портал Федерації профспілок України http://fpsu.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=332
8. Офіційний сайт Конфедерації вільних профспілок України <http://kkvpu.org.ua/uk/>
9. Офіційний сайт Федерації роботодавців України <http://ua.fru.org.ua/>
10. Офіційний сайт Конфедерації роботодавців України <http://confeu.org.ua/home.html>
11. Офіційний сайт <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
12. Офіційний сайт Міжнародної організації праці <http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>
13. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
14. Офіційний сайт ХННІ НУК: <http://kb.nuos.edu.ua>.

Контрольні питання з дисципліни «Гроші та кредит»

1. Теорії виникнення грошей.
2. Зміст і результат аналізу К. Марксом розвитку форм власності.
3. Історичний розвиток форм грошей і грошових відносин.
4. Поняття і функції грошей.
5. Природа і сутність грошей.
6. Поняття грошової маси і склад її агрегатів.
7. Золото як товар і як гроші.
8. Зміна економічної ролі золота.
9. Виникнення і розвиток сучасних грошей.
10. Природа сучасних грошей.
11. Основні питання і періоди розвитку теорії грошей.
12. Погляди на джерело вартості грошей.
13. Теоретичні погляди на питання про фактори, які визначають цінність грошей.
14. Еволюція поглядів на роль грошей в економіці.
15. Дискусія між представниками кейнсіанства та монетаризму про доцільність здійснення грошово-кредитної політики.
16. Теорія раціональних сподівань про доцільність здійснення грошово-кредитної політики.
17. Поняття і сутність вартості грошей.
18. Вартість грошей і час. Методика розрахунків вартості грошей у часі.
19. Вартість грошей у часі з урахуванням фактора ризику.
20. Вартість грошей у часі з урахуванням фактора інфляції.
21. Відмінність між паперовими та кредитними грошима.
22. Поняття попиту на гроші. Модель грошового обігу К. Маркса.
23. Схожість і відмінність між моделями попиту на гроші І. Фішера та кембриджської школи.
24. Внесок Д. Кейнса у теорію попиту на гроші.
25. Економічний зміст моделі Боумоля — Тобіна щодо попиту на гроші.
26. Економічний зміст моделі Міллера — Орра щодо попиту на гроші.
27. Внесок М. Фрідмена в розробку монетарної теорії щодо попиту на гроші. Відмінність його поглядів від поглядів кейнсіанців.
28. Поняття емісії грошей і погляди на її характер.
29. Сутність і дія банківського мультиплікатора.
30. Модель пропозиції грошей.

31. Характеристика інструментів державного регулювання пропозиції грошей.
32. Поняття рівноваги на грошовому ринку. Монетаристська модель рівноваги.
33. Кейнсіанські моделі рівноваги на грошовому ринку.
34. Грошовий оборот і його структура.
35. Грошова система та її елементи.
36. Типи грошових систем.
37. Грошові реформи: цілі та види.
38. Поняття і складові системи безготівкових розрахунків.
39. Порядок відкриття рахунків банку в банках.
40. Мета і зміст державного регулювання готівкового обороту.
41. Види норм обороту готівки і касова робота на підприємствах.
42. Робота банків з готівкою.
43. Характеристика форм безготівкових розрахунків (крім векселів та акредитивів).
44. Вексель у господарському обороті.
45. Економічна сутність і функції кредиту.
46. Форми і види кредиту.
47. Природа позичкового відсотка.
48. Роль кредиту в економіці. Межі кредиту.
49. Поняття, суб'єкти і функції фінансового ринку.
50. Поняття ринку цінних паперів. Характеристика інструментів ринку цінних паперів.
51. Поняття і склад кредитної системи.
52. Сутність і функції банківської системи.
53. Центральний банк, його функції та інструмент впливу на грошовий оборот.
54. Комерційні банки, їх види та функції.
55. Види та інструменти фінансових ринків.
56. Основні положення сучасного монетаризму.
57. Основні положення кейнсіанства.
58. Внесок Д. Кейнса в розвиток теорії грошей.
59. Швидкість обороту грошей: розрахунок і погляди на характер.
60. Мета та інструменти грошово-кредитної політики.
61. Характеристика чекової та акредитивної форми безготівкових розрахунків.
62. Механізм дії грошово-кредитної політики за кейнсіанством та монетаризмом.

63. Перевідний вексель і операції з ними.
64. Сутність грошей. Гроші як капітал.
65. Критика монетаристами поглядів кейнсіанців щодо здійснення грошово-кредитної політики.
66. Гроші як міра вартості. Розвиток форми власності. Погляди маржиналістів.
67. Сутність та види інфляції. Фактори, які на неї впливають.
68. Вибір банку для обслуговування.
69. Кредитні послуги банків.
70. Розрахунково-касове обслуговування і операції банків з векселями.
71. Характеристика депозитних, консультаційних, депозитарних та трастових послуг банків.
72. Поняття валюти і валютної системи.
73. Валютний курс і валютний ринок.
74. Розвиток міжнародних та європейських валютних систем колективної валюти.
75. Валютне регулювання в Україні.
76. Причини інфляції і показники її вимірювання.
77. Зміст натуралістичної теорії кредиту.
78. Зміст капіталотворчої теорії кредиту.
79. Функції і види банківського кредиту.
80. Механізм банківського кредитування.
81. Принципи банківського кредитування і форми забезпечення кредитів.
82. Поняття і види спеціалізованих кредитно-фінансових інститутів (установ).
83. Методи регулювання інфляції.
84. Поняття і структура платіжного балансу.
85. Методи регулювання платіжного балансу.
86. Гроші як міра вартості. Умови виконання грошами цієї функції.
87. Функція грошей як засобу обороту. Фактори, що впливають на швидкість обороту грошей.
88. Гроші як засіб нагромадження. Формування заощаджень населення і їх використання.
89. Конвертованість як умова виконання національною валютою функції світових грошей. Колективні валюти.
90. Становлення грошової системи України